

Dernæst skyldes det, at Lagtingets retsudvalg i anden omgang i dette forhandlingsår, nemlig den 19. januar 1995, enigt understøttede forslaget og endda foreslog en dommerundersøgelse, og at et enigt Lagting stemte for forslaget.

Lagtinget fastholdt sin enstemmighed den 24. maj, dvs. i sidste uge, hvor man igen i retsudvalgets betænkning ønskede at holde fast ved dommerundersøgelsen, hvis ikke syv betingelser blev opfyldt. Nu er de så delvis imødekommet.

Det vil sige, at det først og fremmest er et enigt færøsk folk igennem et enstemmigt Lagting, der kan takkes for, at denne undersøgelse nu bliver til noget.

Hr. Frank Aaen snakkede før om en drejebog, og det er et udtryk, som udmærket dækker det, der er sket. Hele den færøske tragedie er nemlig udspillet efter et nøje tilrettelagt manuskript, en plan, som jeg selv gang på gang har kritiseret punkt for punkt her fra talerstolen. Desværre er det ikke blevet taget til efterretning, og derfor har den færøske tragedie udviklet sig i det omfang, som den har.

Ordet bananrepublik er blevet nævnt her fra talerstolen igen. Den første, der nævnte ordet bananrepublik vedrørende Færøerne, var Afli Dam så tidligt som i 1985, hvor han ønskede 500 dage til at vende den færøske økonomiske kurs, for at Færøerne ikke skulle blive en bananrepublik.

Men jeg kan oplyse Tinget om i denne her stund, at det, som er sket på Færøerne, vist kommer til at blegne sammenlignet med de skumle planer, der udtænkes og udarbejdes i disse dage – noget, som jeg skal komme nærmere ind på i løbet af denne her debat og senere på eftermiddagen. Det er nemlig grumme sager.

Arne Melchior (CD):

»Når enden er god, er alting godt.« Sådan lyder et gammelt engelsk via Shakespeare i den danske ordsprogsskat optaget ordsprog. »Når enden er god, er alting godt.« Det er jo sådan, at langt de fleste danske ordsprog er importeret gods. Men det gælder for dette ordsprog som for så mange andre, at de passer nogle gange, men der er flere gange, hvor de ikke passer.

Og man må nok sige, at det ikke passer i denne her sag. Jeg havde dog forventet, at debatten i dag ville blive en køn roset, en sød afslutning, en god ende. Den sidste halve times debat har minsandten vist, at ikke engang det kunne vi glæde os over. Hele optakten til denne anden

behandling og den snarlige vedtagelse af dette lovforslag kan vel ikke siges at have været en god begivenhed eller en god opvisning i familieskabets kunst. Det modsatte er vist desværre mere rigtigt.

Men bevares, intet er så galt, at det ikke er godt for noget. Hvis ellers fejden mellem V og K og andre, der vil tilrane sig æren på hinandens bekostning på et tidspunkt, hvor det bestemte er overflødigt – vi har sandelig hørt nok af det igennem de seneste måneder – snart kunne få en ende, så ender det godt. Det er dejligt, og det er vigtigt, for i CD lægger vi i hvert fald enorm vægt på fællesskabet inden for kongeriget.

Og derfor skal jeg yderligere kun gentage og bygge videre på, hvad hr. Erhard Jakobsen sagde på CD's vegne ved førstebehandlingen af dette lovforslag. Når det er nødvendigt at gentage det, er det, fordi vi er kommet til en foreløbig ende, men der er jo lang tid, til vi får resultatet af de undersøgelser, der nu sættes i gang. Hvem ved, hvor lang tid det vil vare, og hvem ved, hvem det vil interessere til den tid; det vil jo komme an på, hvad der i øvrigt sker i verden i mellemtiden. Men i mellemtiden er det nødvendigt at reparere på de skader, der er sket på vej til denne her foreløbige endestation.

Det er nødvendigt for rigsfællesskabet, at vi ikke mindst fra dansk side som storebror i familien møder frem med åbent sind og med velvilje og uden smålighed, men med generøsitet, for at bygge broerne igen, således at Færøerne på ny kan være et dejligt sted at opholde sig og vore landsmænd deroppe ikke skal have for ringe kår.

Jeg opfordrer derfor den stribe af ministre, der til sommer skal begive sig til Færøerne, til at være brobyggere i den forstand, og jeg tror, de vil kunne få et meget stort flertal af Folketinget bag sig ved at møde både med åbent sind og helst også med en åben hånd. Det synes jeg vi skylder os selv.

Det er så afgørende for Danmarks egen indre fred, men også for vor position i verden, tør jeg hævde, at vi bringer det forhold i orden. Vi har sandelig selv en god del af skylden for, at det er blevet så rodet undervejs. Lad os så være de første til at »rode det ud« igen, flade det ud, glatte det ud ved, når undersøgelsernes resultat en dag foreligger, at have sørget for, at det gode forhold mellem Danmark og Færøerne for længst er genoprettet. Det skal være CD's håb for denne sag.